tíðindablaðið
sosialurin

Nr. 130 Mikudagur 12. juli 1995 | 69. árgangur | Krónur 7.00

Ísakalt millum Ingeborg og Óla

Tey tosa ikki saman

– Hevði eg vitað at tað fór at gerast tílíkt hundalív, hevði eg aldrin farið upp í hetta, sigur Óli Jacobsen, sum ikki hevur tosað við Ingeborg Vinther síðani í mars mánaði síða 6

Judith Neish, oljuráðgevi, um seismikk-kanningarar:

Úrslitini eru áhugaverd og lovandi

síða 8 og 9

Út frá teimum upplýsingum, sum vit hava verið før fyri at fáa frá løgunum undir basaltinum, so eru kanningarúrslitini bæði áhugaverd og geva vónir, sigur Judith Neish, sum er ráðgevi hjá føroysku oljufyrisitingini

Judith Neish, ráðgevi hjá føroysku oljufyrisitingini:

– Avgerandi at forða fyri mistøkum

Judith Neish skal tryggja, at føroyingar fáa tær kanningar, sum biðið er um. Mynd kalmar

Tað gongur tann rætta vegin, hóast tað gongur spakuliga. Vit mugu vera sera varin ikki at gera mistøk, tí tey kunnu koma okkum aftur um brekku.

Hetta sigur Judith Neish, sum er ráðgevi hjá føroysku myndugleikunum í sambandi við oljukanningarnar. Hon er annars nøgd við gongdina higartil og sigur, at kanningarúrslitini eru áhugaverd og geva einum vónir. Tíðindablaðið Sosialurin hevur tosað við hana

Í góð og væl hálvtannað ár hevur Judith Neish verið knýtt at føroysku oljufyrisitingini sum ráðgevi. Hon er útbúgvin geofysikkari og hevur seinastu 20 árini arbeitt sum ráðgevi í oljuvinnuni.

Sosialurin skilur, at hon er nógv eftirspurd og høgt vird fyri sítt arbeiði.

Úr Oregon

Hvør er so henda Judith Neish og hvat tekst hon við í Føroyum?

Hon er úr statinum Oregon í USA, men hevur stóran part av lívi sínum búð og arbeitt í Skotlandi, har hon hevur sítt egna ráðgevaravirki.

Tá føroyskir myndugleikar fyri nøkrum árum síðani fóru undir fyrstu fyrireikingarnar til at kanna, um olja og gass er í undirgrundini, varð ásannað, at her var talan um eina fyri føroyingar so nýggja og fløkta verð, at rætt var beinanvegin at fáa sakkøna ráðgeving frá onkrum royndum útlendskum serfrøðingi. Valið fall á Judith Neish.

Hon hevur síðani verið ráðgevi hjá bæði fyrisiting og ráðleggingarnevnd í teimum mongu spurningunum, sum hava tikið seg upp. Her kanska serstakliga fyrireikingini av forkanningunum ella seismisku kanningunum.

Av tí at hetta var fyrsta stóra stigið á longu leiðini fram móti eini møguligari komandi oljuvinnu var tað rættiliga avgerandi ikki at gera mistøk. Og tað skuldi so m.a. Judith Neish forða fyri.

Nú Western hevur skotið seismikk á føroyskum øki í bæði 1994 og 1995 hevur Judith fyri tað mesta verið við umborð á seismikkskipunum. Men hon hevur so eisini verið á oljufyrisitingini.

Arbeiði hennara er m.a. at tryggja, at føroyskir myndugleikar fáa tá vøru, sum avtalað er við Western og sjálvir at kunna vera við í arbeiðinum. Her skulu so útbúgving og drúgvu royndir hennara við seismikki koma Føroyum til góða.

Tvey seismikkskip

Í hesum døgum er Judith stødd á Debesartrøð. Tann 10. juli kemur seismikkskipið Polar Princess á Havnina, og hon fer við. Skipið skal hjálpa hinum Westernskipinum, Western Hercules, at gera seismisku kanningarnar lidnar.

Tað merkir, at tað fara at vera tvey skip í hesum kanningum í juli og august. Roknað verður á henda hátt við at fáa arbeiðið liðugt, áðrenn heystið kemur og baldrutt kann gerast á sjónum.

Hesa tíðina er Turið Madsen, sum er føroysk og útbúgvir seg til jarðfrøðing, við Western Hercules, har hon fylgir tí seismiska arbeiðinum.

Sosialurin hevur hitt Judith Neish á oljufyrisitingini og spurt hana, hvussu arbeiðið gongur.

Hon sigur, at arbeiðið hevur gingið væl, men tað hava verið nógvir trupulleikar í samband við tjúkku basaltfláirnar.

Langt á mál

-Tað er framvegis langt á mál, og vit hava enn nógvar trupulleikar, sum skulu loysast, áðrenn tú kanst fara víðari og siga nakað meira neyvt.

Hóast tað hevur eydnast at "siggja" niður gjøgnum basaltið, veit tú ikki rættiliga, hvat tú hevur við at gera har, og tað fær tú bert vissu fyri við at bora.

Men fyrstu upplýsingarnir frá føroysku undirgrundini minna um tey frá bæði Jan Mayen og Vøring basengunum í Noregi og Hatton Rockall-økinum sunnan fyri Føroyar.

Ju, tað gongur tann rætta vegin, hóast tað gongur spakuliga. Vit mugu vera sera varin ikki at gera mistøk, tí mistøk kunnu koma okkum aftur um brekku.

-Er tað so títt arbeiði at tryggja, at tað ikki henda mistøk?

-Umborð á skipinum, so avgjørt. Hvat viðvíkur fyrisitingini, so arbeiða vit har meira sum ein samstarvsbólkur. Vit royna at arbeiða miðvíst - eisini um hetta tekur tíð - fyri harvið at tryggja okkum, at vit fáa alt við. Tú roynir jarðfrøðiliga sæð at umhugsa allar møguleikar og ikki bert ein.

Áhugavert og "uppmuntrandi"

Hvat itøkiligt kann Judith Neish so siga um úrslitini av seismisku kanningunum higartil?

-Út frá teimum upplýsingum, sum vit hava verið før fyri at fáa frá løgunum undir basaltinum, so eru kanningarúrslitini bæði áhugaverd og geva vónir.

Vit vita tó ikki, hvat vit hava við at gera men kunnu í minsta lagi siggja okkurt undir basaltinum. Fyrr kundu vit einki siggja. Vit mugu so royna at finna út av, hvat tað er vit siggja.

Judith Neish heldur tó ikki, at vit út frá seismisku upplýsingum einsamøllum verða før fyri fult og heilt at siga, hvat er undir basaltinum. Til tess skal sum sagt boring til.

-Men eru har strukturar sum kunnu goyma olju?

-Eg veit tað ikki. Tað kann vera so nógv. Td. kunnu tað vera eldri strukturar sum teir, ið Hebridurnar eru gjørdar úr. Men vit vita tað ikki.

-Hvønn veg ber tað?

-Eg veit ikki og vil heldur ikki gita.

Judith Neish kann tó sig.

Judith Neish, ráðgevi greiðir leiðaranum á oljufyrisitingini, Martin Heinesen, frá seismiskum upptøkum við Føroyar. Mynd Jan

so mikið, at tey siggja ting, sum tey ikki hava sæð áður, ting, sum ikki eru tengd at einum umhvørvi við "platt form" basalti. Tað er hetta, sum ger, at tey enn hava vónir.

Tá tað snýr seg um fundini bretsku megin Hetlandsrennuna, so meta summir jarðfrøðingar og oljufólk, at hesi løgini halda fram føroysku megin. Hvat heldur Judith Neish um tað?

-Tað er ómetaliga torført at samanbera viðurskiftini vestan fyri Hetland við tey í føroyskum øki, tí um hvørvið broytist.

Men er tað skeivt at siga, at tá tú hevur funnið olju hinummegin Hetlandsrennuna, so má olja eisini vera føroysku megin?

-Eg vildi ikki brúkt vendingina má vera. Tað er eitt rættuliga stórt øki millum markini. Ikki fyrr enn tú borar kanst tú siga nakað við vissu, um løgini eru tey somu báðu megin rennuna.

Judith Neish vísir á, at av tí at umhvørvið her broytist - Hetlandsrennan er bæði djúp og breið, er tað torført at siga, hvat er hvørju megin.

Men heldur tú, at oljufeløgini við núverandi tilfari og upplýsingum um føroysku undirgrundini eru hugað fyri at bora?

Tað er ov tíðliga at siga nú, men tey eru avgjørt áhugað fyri seismikkinum. Hvat viðvíkur áhuganum fyri at bora, so er hann eisini nógv tengdur at heimsmarknaðinum og somuleiðis, hvar tey serstøku økini eru.

Kennir somu trupulleikar frá heimstatinum

Judith Neish, sum er uppvaksin í statinum Oregon í USA, sigur, at tað er hugaligt at arbeiða í Føroyum, ikki minst nú hon kennir til somu trupulleikar í heimstatinum. Har er stórur partur av undirgrundini basalt. Just tí hevur hon eisini drúgvar royndir at kunna arbeiða við hesum spurningum í Føroyum.

Uppá fyrispurning um hon hevur nakra persónliga meining um, antin olja er her ella ikki svarar hon avgjørt nei.

-Tú lærir, at tú skal ikki koma við slíkum metingum. Tað er so lætt at fara skeivur, og tú nýtist ikki at fara langt fyri at fara skeivur.

-Men eru tað ávísir partar av føroyska økinum, sum eru serliga áhugaverdir?

-Tað eru øki, sum tykjast meira áhugaverd enn onnur, men eg fari ikki at kunngera tey her.

Oljufeløgini skipa seg í samtøk

Upp á fyrispurning hvussu mong oljufeløg hava keypt seismikk frá Western sigur hon seg ikki kunna siga annað enn, at áhugin er stórur. Gongdin tykist annars vera tann, at feløgini skipa seg í samtøk fyri har við at vága minni. Talið á samtøkum veksur sum er.

Hvat heldur tú persónliga um arbeiðið hjá oljufyrisitingini?

Tey gera eitt framúr gott arbeiði.

Onkur heldur tað gongur ov seint?

-Tað tekur drúgva tíð at arbeiða við slíkum. Tá hugsað verður um trupulleikarnar í føroyska økinum, so er betur at geva sær góða tíð heldur enn at skunda nakað ígjøgnum. Tað er avgerandi at forða fyri, at mistøk verða gjørd.

Útbjóðing í 97

Vit spurdu Judith Neish, hvat hon heldur um tíðarætlanina í sambandi við kanningarnar - og um tað fer at eydnast at fáa fyrstu útbjóðingina av økjum longu í 96?

-Feløgini skulu nú eisini sjálvi til at gera kanningar, og eg ivist stórliga í, um eitt lisensumfar verður klárt fyrr enn í 1997.

Tað er eisini sera torført at ímynda sær, hvussu búskaparliga støðan verður á heimsmarknaðinum til ta tíð og longur fram leggur hon afturat.

Álvarsligi spurningurin í hesum er ikki minst tann serliga lági oljuprísurin. Hann hevur altíð ávirkað kanningarnar.

Nú siga oljufeløgini, at skulu tey fara undir oljuleiting í einum vágiligum øki sum Føroyar, so mugu umstøðurnar føroyskir myndugleikar hava at bjóða teimum vera attraktivar. Eitt nú halda tey, at tær mugu ikki vera verri enn í bretskum øki, har tey í dag rinda 33% í partafelagsskatti. Hvat heldur tú um hetta?

-Tað er sera torført at svara uppá, tí oljufeløgini vilja altíð royna at samráða seg fram til umstøður, sum gagna teimum. Hevur tú prógv fyri, at olja og gass er í undirgrundini sum t.d. í Noreg, so kanst tú skipa hetta nógv øðrvísi. Eg havi skilt, at norsku treytirnar mótvegis oljufeløgunum eisini eru nógv harðari enn tær í Bretlandi.

Judith Neish sigur, at tað eru nógvir máttar at gera umstøðurnar attraktivar, men tað er sjálvt byrjunararbeiðið, sum verður tað torførasta, og har mást tú onkursvegna royna at geva feløgunum góðar umstøður at virka undir.

Finnur tú so olju, kemur hetta alt av sær sjálvum.

Gongdin higartil góð

Hvat heldur Judith Neish um gongdina higartil, um rikna politikkin á oljuøkinum og um arbeiðið hjá oljufyrisiting og ráðleggingarnevnd?

-Eg veit ikki, hvat arbeitt verður við í løtuni, men eg haldi, at gongdin higartil hevur verið so góð, sum tú hevði kunnað vónað.

Hvat viðvíkur dátaupplýsingunum vit hava fingið frá seismikkinum, so eru úrslitini góð. At tað eru kundar til tilfarið peikar so eisini tann rætta vegin. Vit hava tí helst eisini borið okkum rætt at.

Tað hevur tikið drúgva tíð at koma so langt, og nú mugu vit ansa eftir ikki at gera mistøk. Tvs. at ein má gjølla umhugsa, hvussu vit koma víðari á træggasta hátt.

Judith Neish dylur ikki fyri, at henni dámar at arbeiða við føroysku undirgrundini, ikki minst nú hon kennir seg á "heimavølli", tá hugsað verður um, at undirgrundin í heimlandi hennara eisini er úr basalti.

Hon vónar at kunna halda fram við arbeiðinum, og um tað er eitt ynski frá føroyskari síðu, tá næsta og kanska uppaftur meira áhugaverda og avgerandi leitingarumfarið byrjar - tá oljufeløgini fáa tillutað øki, lisensir - at hon skal vera við, so er hon tilreiðar at halda fram.

jan

UMVÆLING

Allar umvælingar og alt sveisiarbeiði verður gjørt skjótt, væl og bíliga.

★ Bátamotorar (fastir og leysir)

★ Bilar

VIT GEVA TILBOÐ

PW VERKSTAÐUR

660 Søldarfjørður

Tlf. 42043 · 84243

Skeið um føroyskar plantur

Hugt verður at plantum í summar og aftur í heyst fyri at siggja, hvussu tær broytast eftir árstíðini.

Fyrsti túrurin verður niðan á Eiðiskoll leygardagin 15. juli kl. 10.00, um veðrið er til vildar og undirtøkan nóg stór.

Tilmelding á **tlf. 21468 – 21229.**

Upplýsingarfelagsskapur Verkamanna

Fyrsti túrurin á plantuskeiðinum verður leygardagin niðan á Eiðiskoll

Á Eiðiskoll at skoða ríka plantuvøksturin

Upplýsingarfelagsskapur Verkamanna fer nú undir at hava skeið um føroyskar plantur

Higartil hevur Upplýsingarfelagsskapur Verkamanna hildið seg til at hava skeið um fakfelagsviðurskifti og skeið fyri arbeiðsleys.

Men fólkaupplýsing er meira enn tað, og tí lýsir felagsskapurin nú við skeiði um føroyskar plantur.

Leiðarar á skeiðnum verða Kristianna Jensen í Kvívík og Maria Samuelsen í Kollafirði, sum báðar hava stóra vitan um føroyskar plantur.

Ætlanin er at byrja skeiðið við at ganga niðan á Eiðiskoll leygardagin. Luttakararnir møtast við hotellið á Eiði klokkan 10.

Tær hava valt at byrja við Eiðiskolli, tí hann er friðaður fyri seyði um summarið, og tí er plantuvøksturin har sera ríkur. Seyðurin bítur annars alt.

Endamálið við skeiðinum er at hyggja eftir plantum og læra tær at kenna. Skuldi onkur havt hug at fingið sær onkra plantu við heim at seta í urtagarðin ber tað eisini til, sigur Maria. Hon leggur tó eina við, at finna fólk sjáldsamar plantur, eiga tær at fáa frið at standa.

Umframt at siggja planturnar sjálvar, er tað eisini hugnaligt at fara út at ganga, vera saman og eta matpakka, sigur Maria, sum heldur eitt av vakrastu støðum í Føroyum vera uppi á Eiðiskolli. Tað hevur einki upp á seg at ganga niðan á.

Tær hugsa sær skeiðið soleiðis, at einir fimm túrar verða gjørdir nú í summar, og so nakrir aftur í heyst, tá tað ber til at siggja, hvussu planturnar broytast eftir árstíðini.

Ikki er neyðugt at avmarkað seg til Eysturoynna og Streymoynna. Um luttakararnir hava áhuga fyri tí, kundi verið áhugavert eisini at farið t.d. í Sandoynna og í Suðuroynna.

Hetta kann avtalast frá ferð til ferð.

Maria heldur ikki, at tað ber til at fara í hagan ein slíkan túr við ov nógvum fólkum. Um t.d. 20 fólk tekna seg, ætla tær at býta tey í tvey.

Alt skeiðið kostar 200 krónur fyri vaksin og 50 krónur fyri børn.

Luttakararnir mugu sjálvir syrgja fyri flutningi og mati.

Tilmelding fer fram hjá Kristiønnu, tlf. 21229 ella hjá Mariu, tlf. 21468.

randi

Skeið í Direct Marketing

Seinnu árini hevur »Direct Marketing« vundið nógv upp á seg og er nú viðurkend sum ein hin virknasta marknaðarførslan.

Hvat er Direct Marketing?

Direct Marketing kanst tú í høvuðsheitum nýta til
* **at útvega tær sølu**
* **at útvega tær kundaevni, sum geva tær sølu**

Harafturat kanst tú máta úrslitini og nógv betur stýra tínum lýsingum. Tú fært stutt sagt sett krónur og oyru á bæði marknaðartiltøk og úrslit.

Postverk Føroya?

Postverk Føroya hevur ein stóran leiklut sum bindiberi millum virki og kunda. Tær royndir, vit her hava fingið, gera tað sjálvsagt, at vit skulu vera við í menningini av marknaðarførslu í Føroyum.

Í tráð við hetta er samstarv fingið í lag við Post Danmark og ScanDirect um skeið í Direct Marketing á Hotel Føroyum í døgunum 11. og 12. september í ár.

Skeiðleiðarar

ScanDirect, marknaðarvirki, hevur gjørt seg serkønan innan Direct Marketing.

Frá ScanDirect verða hesir skeiðleiðarar: Peter Ludvigsen, tekstráðhøvundi og Kim Jørgensen, stjóri.

PostDanmark hevur verið við í menningini frá byrjan og hevur eisini gjørt sertænastur við lægri gjøldum til endamálið.

Frá PostDanmark verður Allan Bo Hansen, »produkt chef«.

Postverk Føroya byrjar Direct Mail tænastu 14. september í ár.

Frá Postverki Føroya, Marknaðardeildini: John Isheim.

Kostnaður

Luttøkugjaldið fyri hvønn er 2.800 kr. Skeiðtilfar, bók um beinleiðis marknaðarførslu og kaffi er íroknað.

Ein tími er settur av til morgunmat, og fyrra dagin hálvurannar til døgurða. Tað er upp til hvønn einstakan, um etið verður við hús. Hotel Føroyar hevur hetta tilboðið til luttakararnar: Morgunmatur (smyrjibreyð v.m.) 98,- kr. Døgurði, 2 rættir og kaffi, 130,- kr.

Fráboðan um luttøku

Talið av luttakarum er avmarkað og tí er neyðugt at bindandi fráboðan verður gjørd í góðari tíð, **í seinasta lagi 1. august.**

Verða fleiri luttakarar enn rúmd verður fyri á einum skeiði, verður kannað, um eitt skeið afturat kann útvegast. Sig tí alíkavæl frá, um tú ikki fekst hildið freistina. Sig eisini frá, um tú ikki tekur av, soleiðis at onnur kunnu fáa tilboðið.